

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH ZA OBDOBÍ LEDEN - ZÁŘÍ 2013

I. UDÁLOSTI SE ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY

V období od 1. ledna do 30. září 2013 zasahovaly jednotky požární ochrany u **88 750 událostí**, což je o **9,7 %** více než ve stejném období roku 2012. Nejčetnějšími událostmi byly **technické havárie – 58,8 %**, následují **dopravní nehody – 15,7 %**, **požáry – 14,1 %**, **úniky nebezpečných chemických látek – 4,6 %**. **Plané poplachy činí 6,8 % z celkového počtu událostí.**

Nejvíce událostí bylo v červnu – 21,1 % z celkového počtu, nejméně v únoru – 7,0 %. Podle dnů v týdnu bylo **nejvíce událostí v neděli – 16,9 %** a **nejméně v sobotu – 12,3 %**.

1. Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2011	2012	2013	Index
Požáry s účastí jednotky PO	16 030	16 355	12 532	77
Dopravní nehody	12 214	13 757	13 937	101
Úniky nebezpečných látek	4 142	3 890	4 066	105
z toho „ropných produktů“	3 313	3 046	3 187	105
Technické havárie	40 771	40 666	52 201	128
Radiační havárie a nehody	1	1	0	0
Ostatní mimořádné události	7	39	19	49
Plané poplachy	6 296	6 186	5 995	97
UDÁLOSTI CELKEM	79 461	80 894	88 750	110

index 2013/2012 je uveden v %

Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví, majetek či životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události.

Z tohoto pohledu je členění **zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů** za období leden – září 2013 následující:

celkem 30 059 zásahů (+22 906), z toho:

115 u požárů, způsobených zejména bleskem (-26),

543 u dopravních nehod (+257),

44 při úniku nebezpečné chemické látky (+39),

29 357 u technických havárií (+22 658).

Požáry zaznamenaly oproti stejnému období loňského roku výrazný pokles. Důvodem bylo především období bez sucha, které se projevilo na nižším počtu požárů volných skládek, odpadů, lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec (podrobněji viz oddíl Požáry).

Počet **dopravních nehod**, jejichž následky likvidovaly jednotky PO, letos vzrostl o 1 %. Nejčetnější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji – 2 207 (- 20), minimum bylo v kraji Karlovarském – 394 (+7). Celkově u nehod hasiči bezprostředně zachránili či evakovali 4 414 osob (- 1 485), při zásazích se vyskytlo také 461 usmrcených osob (-26) a 9 904 zraněných osob (+110), jimž v mnoha případech poskytli předlékařskou pomoc.

Z **úniků nebezpečných chemických látek** byly nejčetnější úniky ropných látek – 3 187 (+141), úniky plynů a aerosolů – 557 (+49), kapalin mimo ropných produktů – 236 (-32), dále pevných látek – 5 (-6) a ostatních včetně potravinářských produktů – 81 (+24). Nejvyšší počet těchto případů byl ve Středočeském kraji – 612 (+32), nejnižší v kraji Pardubickém – 32 (+1).

Kategorie **technické havárie** zahrnuje technické havárie – 8 (-3), technické pomoci – 47 104 (+10 288), technologické pomoci – 693 (+180) a ostatní pomoci – 4 396 (+1 070). Jsou doménou jednotek Hasičského záchranného sboru ČR jako pomoci v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, odchyty a likvidaci obtížného hmyzu apod. Nejvíce případů bylo v Moravskoslezském kraji – 8 330 (-35), nejméně ve Zlínském kraji – 1 302 (-57).

Ostatní mimořádné události zahrnují zejména zásahy spojené s plněním mimořádných úkolů při řešení „AKCE METANOL“ v České republice.

Plané poplachy oproti stejnému období roku 2012 o 3 % poklesly, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí také poklesl a činí 6,8 %. Nejčetnější jsou plané poplachy způsobené elektrickou požární signalizací (46,7 %), další plané poplachy jsou způsobeny přivoláním k případu, který měl příznak požáru (19,7 %), zneužití jednotky PO (5,2 %), přivolání k nenahlášenému pálení (9,4 %) a z jiných důvodů (19 %). Nejvíce planých poplachů bylo v hl. m. Praze – 966 (+88), nejméně v kraji Libereckém – 185 (+16).

Celkový počet mimořádných událostí podle krajů ČR

Kraj	2011	2012	2013	Index	Podíl na ČR v %
Hl.m. Praha	6 478	6 408	8 232	128	9,3
Středočeský	9 860	9 816	12 986	132	14,6
Jihočeský	5 109	5 200	6 646	128	7,5
Plzeňský	5 092	5 238	5 991	114	6,8
Karlovarský	2 800	2 657	2 977	112	3,4
Ústecký	6 802	5 971	7 302	122	8,2
Liberecký	2 635	3 333	3 485	102	3,9
Královéhradecký	3 564	4 388	4 111	94	4,6
Pardubický	3 480	3 904	3 832	98	4,3
Vysočina	6 403	5 999	6 680	111	7,5
Jihomoravský	6 028	6 699	6 841	102	7,7
Olomoucký	4 390	4 557	4 047	89	4,6
Zlínský	2 747	2 986	3 037	102	3,4
Moravskoslezský	14 073	13 738	12 583	92	14,2
Celkem	79 461	80 894	88 750	110	100,0

Počet zásahů jednotek PO vzrostl oproti stejnému období roku 2012 o 14 %, na počet 127 456. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů činí 58,6 %, podíl SDH obcí je 34,9 %. Profesionální HZS podniků se podílejí na celkovém počtu zásahů 5,7 %, jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen 0,8 %.

2. Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO - celkem

Druh jednotky PO	2011	2012	2013	Index
Počet zásahů všech jednotek PO	104 381	111 624	127 456	114
- jednotek HZS ČR	66 556	71 248	74 744	105
- jednotek SDH obcí	29 602	31 604	44 419	141
- jednotek HZS podniků	7 609	7 545	7 249	96
- jednotek SDH podniků a ost.	614	1 227	1 044	85

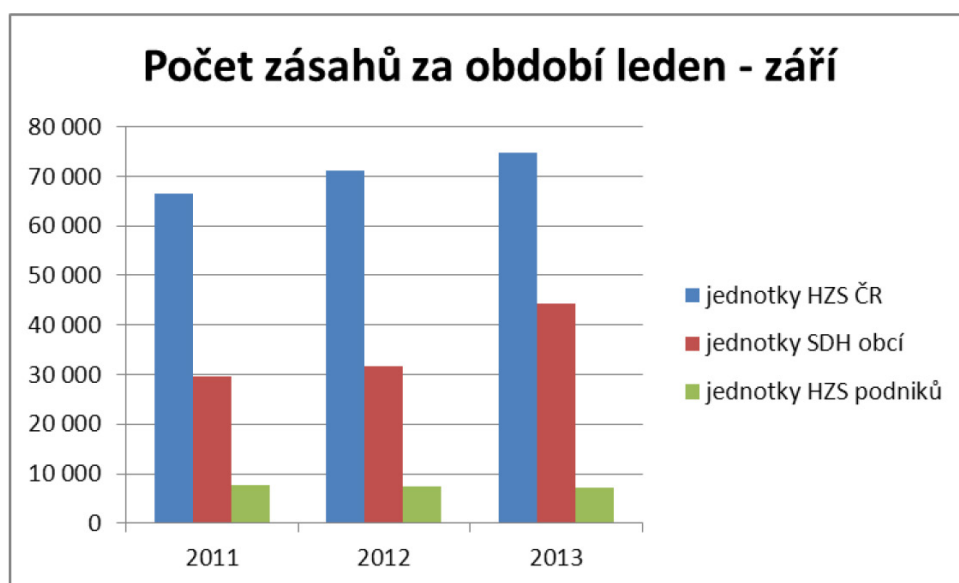
Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

3. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Jednotky PO bezprostředně zachránily nebo evakovaly z ohrožených prostor za období leden – září letošního roku **33 858** (-25 053) osob - nejvíce při technických pomocích, požárech, dopravních nehodách. Zároveň bylo **344** hasičů zraněno (-21), z toho 244 profesionálních (-21) a 100 dobrovolných (0).

Při zásazích se vyskytlo také **1 598** (-685) usmrcených osob - jednotky PO pomáhaly při jejich vyprošťování a vynášení při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Dále byla **14 486** (+717) zraněným osobám poskytnuta předlékařská pomoc (převážně u dopravních nehod, technických pomoci a požárů).

4. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami PO má Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. Tyto 3 složky jsou hlavními garanty integrovaného záchranného systému. Za období leden až září 2013 bylo evidováno **73 606** (-1 098 %) případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami IZS. Nejvíce – 58,2 % z celkového počtu připadlo na Policii ČR, na zdravotnickou záchrannou službu – 21,8 % a na obecní policii 10,2 %. Zbytek tvoří pomoci zejména pohotovostních služeb, místních služeb, firem, institucí, obecních zastupitelstev a dalších.

Spolupráce u zásahů

Spolupracující složka	Počet spoluprací 3/4 2011	Počet spoluprací 3/4 2012	Počet spoluprací 3/4 2013	Index
Policie ČR	41 015	44 800	42 806	96
Zdravotnická záchranná služba	13 867	15 677	16 047	102
Obecní policie	7 447	7 411	7 471	101
Podniky, organizace	1 767	2 072	1 939	94
Místní služby	1 248	1 383	1 621	117
Obecní zastupitelstvo	702	671	936	139
Pohot.služba el.rozvodných podniků	1 018	1 037	1 169	113
Plynárenská pohot.služba	495	532	566	109
Vodárenská pohot.služba	206	393	265	67
Česká inspekce životního prostředí	369	372	383	103
Občanská sdružení v IZS	76	59	81	137
Armáda ČR	40	46	58	126
Hygienická služba	5	4	6	150
Ostatní	270	247	258	104

II. POŽÁRY

V období od 1. ledna do 30. září 2013 vzniklo v ČR **12 934** požárů s účastí i bez účasti jednotek PO (-3 859). Přímé škody dosáhly částky **1 877,3 mil. Kč** (-122,6). Při požárech bylo **80 osob usmrceno** (-21) a dalších **851 osob bylo zraněno** (-111). Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty ve výši **10,7 mld. Kč** (+2,5). Počet požárů je oproti stejnému období roku 2012 nižší o 23 %, přímé škody jsou nižší o 6,1 %, počet usmrcených je nižší o 20,8 %, počet zraněných nižší o 11,5 %.

Nejvíce požárů vzniklo v červenci – 15,8 % z celkového počtu, nejméně naopak v únoru – 7,8 %. Podle dnů v týdnu hořelo nejčastěji v neděli – 15,3 % a nejméně ve středu – 13,3 %.

Požáry - základní ukazatele v období leden - září

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U	Z
2011	16 499	1 806,5	94	826
2012	16 793	1 999,9	101	962
2013	12 934	1 877,3	80	851

U - počet usmrcených osob, Z - počet zraněných osob

Výši škod ovlivnily velké požáry (se škodou 1 mil. Kč a vyšší), kterých vzniklo letos 246 (-45), přímé škody u nich dosáhly více než 77 % z celkových škod.

Z celkového počtu **80** usmrcených osob při požárech bylo:

- **3** děti ve věku do 15 let,
- **62** osob ve věku od 15 do 60 let,
- **15** osob ve věku nad 60 let.

Počet požárů podle nejčastějších příčin za 3/4 roku

Příčina/rok	2011	2012	2013	Index	Podíl na celkovém počtu v %
Úmyslné zapálení	1 332	1 207	1 007	83	7,8
Hra dětí s ohněm	190	147	88	60	0,7
Nedbalost dospělých	1 969	2 110	1 613	76	12,5
Závady komínů	199	217	210	97	1,6
Závady topidel	85	99	94	95	0,7
Technické závady (mimo komínů a topidel)	2 135	2 105	2 260	107	17,5
Samovznícení	88	72	59	83	0,5
Výbuchy	13	9	11	122	0,1
Blesky	60	70	55	79	0,4
Dopravní nehody	93	97	97	100	0,7
Dále nedošetřované požáry	9 482	9 912	6 725	68	52,0
Ostatní příčiny	23	30	25	83	0,2
Neobjasněno, v šetření	830	718	690	96	5,3
CELKEM	16 499	16 793	12 934	77	100,0

Oproti loňskému roku narostl letos počet požárů způsobených technickými závadami a následkem výbuchů, stagnoval počet vzniklých při dopravní nehodě a u ostatních příčin byl zaznamenán pokles.

Požáry v odvětvích hospodářství za 3/4 2013

Odvětví	Počet požárů	Podíl v %	Škoda tis.Kč	U	Z
Zemědělství	402	3,11	140 642,5	0	24
Lesnictví	186	1,44	6 936,9	0	5
Těžba nerostných surovin	11	0,09	5 405,0	0	8
Zpracovatelský průmysl	410	3,17	259 714,1	3	51
Výroba, rozvod el. a plynu	151	1,17	277 108,4	1	49
Stavebnictví	42	0,32	12 643,6	0	3
Obchod	110	0,85	440 434,4	0	14
Ubytování, stravování	231	1,79	68 117,4	5	102
Doprava	1377	10,65	194 464,7	16	99
Pošty, telekomunikace	11	0,09	880,2	0	0
Peněžnictví a pojišťovnictví	5	0,04	81,0	0	0
Služby podnikům, výzkum	190	1,47	92 272,8	2	48
Veřej. správa, bezpečnost	20	0,15	776,9	0	1
Školství	28	0,22	7 157,0	0	1
Zdravotnictví, soc. činnost	29	0,22	2 257,2	2	12
Ost. veřejné a osob. služby	1238	9,57	65 597,0	3	23
Domácnosti a obytné domy	1699	13,14	290 760,8	48	407
Ostatní	6794	52,53	12 099,3	0	4
CELKEM	12 934	100,00	1 877 349,2	80	851

Oproti stejnému období roku 2012 vzrostl počet požárů v odvětvích zpracovatelského průmyslu, výrobě, rozvodu elektřiny a plynu, dopravě a školství. Jinde počet požárů stagnoval nebo poklesl.

Škody vzrostly v odvětvích zemědělství, zpracovatelském průmyslu, výrobě, rozvodu elektřiny a plynu, obchodu, službách podnikům, výzkumu a ve školství. Jinde škody klesly nebo stagnovaly.

Velké požáry se škodou 20 mil. Kč a vyšší

9. 1. – **Sklad elektroniky v budově průmyslového areálu bývalého podniku SVIT** (poškozeno více firem), Zlín.

Příčina: vznícení hořlavin od zářivkového tělesa.

Škoda: 398 551 000 Kč.

Zraněny: 4 osoby.

29. 4. – **Čtyřpodlažní dům**, Praha 1 – Divadelní ulice.

Příčina: výbuch plynu po úniku z plynového řádu.

Škoda: 100 000 000 Kč.

Zraněno: 43 osob.

Zachráněny: 2 osoby.

Evakuováno: 230 osob.

16. 5. – **Sklad ratanového nábytku firmy FAKOPA spol. s.r.o.**, Děčín.

Příčina: v šetření.

Škoda: 30 000 000 Kč.

Zranění: 3 hasiči.

Evakuováno: 200 osob.

26. 5. – **Sklad píce firmy ZEMO – PROFIT a.s.**, Mnich, okr. Pelhřimov.

Příčina: úmyslné zapálení.

Škoda: 22 330 000 Kč.

3. 6. – **Výrobní hala firmy KOVOLIS HEDVIKOV a.s.**, Ronov nad Doubravou, okr. Chrudim.

Příčina: v šetření.

Škoda: 50 000 000 Kč.

Zraněna: 1 osoba.

10. 6. – **Trafostanice firmy TŽ a.s.**, Třinec, okr. Frýdek – Místek.

Příčina: technická závada – elektrický zkrat na odpojovači fáze.

Škoda: 22 000 000 Kč.

18. 6. – **Trafostanice firmy ČEPS a.s.**, Praha – Šeberov.

Příčina: technická závada.

Škoda: 100 000 000 Kč.

11. 7. – **Budova penzionu a restaurace**, Velký Ratmírov, okr. Jindřichův Hradec.

Příčina: úder blesku.

Škoda: 30 000 000 Kč.

30. 7. – **Strojovna bioplynové stanice ZD CHOATELŮ A PĚSTITELŮ**, Litomyšl, okr. Svitavy.

Příčina: úder blesku a vznícení kabelového vedení.

Škoda: 25 000 000 Kč.

31. 7. – **Velkokapacitní seník s fotovoltaickými panely firmy AGRA Řisuty spol. s.r.o.,**
Malíkovice – Čanovice, okr. Kladno.
Příčina: nedbalost při svařování hydroizolační lepenky.
Škoda: 20 000 000 Kč.
Zranění: 2 hasiči.

pplk. Ing. Vladimír Vonásek
MV – generální ředitelství HZS ČR
E-mail: vladimir.vonasek@grh.izscr.cz